

(อม.๓๔)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๑๘/๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒/๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๑๘ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายสุรสิทธิ์ ธรรมภาษา ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสักหลง อำเภอลำลือ จังหวัดเพชรบูรณ์ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และลงโทษผู้ถูกกล่าวหา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑) และมาตรา ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสักหลง อำเภอลำลือ

จังหวัดเพชรบูรณ์ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เนื่องจากได้รับแต่งตั้งเป็นเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสักหลง ผู้ถูกกล่าวหาที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามที่มีอยู่จริงต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่ง ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว แต่ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๑ ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการ ผู้ร้องจึงมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปรับทราบข้อกล่าวหา ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาได้เข้ารับทราบข้อกล่าวหาเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ และในวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ ผู้ถูกกล่าวหาได้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง พร้อมทั้งได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง แต่ยังไม่ยื่นเอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ถูกต้องครบถ้วน ผู้ร้องจึงมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหาเพิ่มเติม ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาเข้ารับทราบข้อกล่าวหาเพิ่มเติมในวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๔ และได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติม แต่ยังไม่ดำเนินการยื่นเอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเพิ่มเติม ได้แก่ เอกสารเกี่ยวกับรถยนต์หมายเลขทะเบียน กต ๖๒๗๐ เพชรบูรณ์ ที่ได้ทะเบียนใหม่เป็นหมายเลขทะเบียน ๓ ขท ๕๙๐๒ กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ และเอกสารที่เกี่ยวกับหนี้เงินกู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งได้รับความจากการสอบปากคำ นางสาวสายฝน จันทร์หอม ว่าเกี่ยวกับรถยนต์หมายเลขทะเบียน กต ๖๒๗๐ เพชรบูรณ์ ตนซื้อมาเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ ใช้งานได้ประมาณสองปี แล้วขายให้กับผู้ถูกกล่าวหาไปผ่อนชำระค่างวดต่อกับธนาคารทีเอสโก้ จำกัด (มหาชน) ต่อมาเมื่อปี ๒๕๖๕ ผู้ถูกกล่าวหาได้ให้ตน ซึ่งขณะนั้นยังมีชื่อเป็นผู้ครอบครองรถยนต์ไปเซ็นสัญญาขายรถยนต์คันดังกล่าวเพื่อปิดบัญชี ส่วนเอกสารที่เกี่ยวกับหนี้เงินกู้จากการตรวจสอบหลักฐานจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรพบว่า เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๕ ผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นคำขอหนังสือรับรองหนี้ ณ วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๕ ระบุเหตุผลในการขอ “ยื่น ป.ป.ช.” ซึ่งธนาคารเตรียมเอกสารและส่งมอบให้ลูกค้าภายในวันเดียวกัน แต่ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ติดต่อเพื่อขอยื่นเอกสารเพิ่มเติมต่อผู้ร้อง แต่อย่างไร

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสักหลง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสักหลง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จึงเป็นรองผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙) และเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันถัดจากวันพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๕ วรรคสอง วรรคสาม (๑) ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องเป็นหน้าที่สำคัญของรองผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายโดยเคร่งครัด เพื่อให้การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของคณะผู้บริหารท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ป้องกันการทุจริต ด้วยการให้บุคคลที่จะเข้าสู่ตำแหน่งต้องแสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ เมื่อเข้าสู่ตำแหน่งและเมื่อพ้นจากตำแหน่ง อันจะทำให้ผู้ร้องสามารถตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินว่าเพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างผิดปกติ ภายหลังการดำรงตำแหน่งดังกล่าวหรือไม่ โดยเฉพาะเมื่อผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ยังมีเหตุให้เชื่อว่าผู้ถูกกล่าวหาทราบรายละเอียดและที่มาแห่งทรัพย์สินรวมทั้งหนี้สินของตน และทราบว่าตนมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบให้ถูกต้องครบถ้วนกรณีพ้นจากตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนด การที่ผู้ถูกกล่าวหาเพิกเฉยหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง พร้อมยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง

ภายหลังจากผู้ร้องแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบ ทั้งยังไม่ดำเนินการยื่นเอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้ครบถ้วน ได้แก่ เอกสารเกี่ยวกับรถยนต์หมายเลขทะเบียน กต ๖๒๗๐ เพชรบูรณ์ และเอกสารที่เกี่ยวกับหนี้เงินกู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ทั้งที่ผู้ถูกกล่าวหาทราบถึงการมีอยู่ของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว ทำให้ผู้ร้องไม่อาจตรวจสอบบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาตามที่มีอยู่จริงให้เกิดความถูกต้อง ย่อมมีผลเช่นเดียวกับการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง เมื่อพิจารณาประกอบกับผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ พฤติการณ์แห่งคดี มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสักหลง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มีผลให้ผู้ถูกกล่าวหาต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ นอกจากนี้ การกระทำของผู้ถูกกล่าวหายังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ด้วย

พิพากษาว่า นายสุรสิทธิ์ ธรรมภาษา ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสักหลง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม ก็มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ให้จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ หากไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นายสาคร ตั้งวรรณวิบูลย์

นายอุทัย โสภาโชติ

นายอรพงษ์ ศิริกานต์นนท์

นายประชา งามล้ำวง

นายอำนาจ โชติชะวารานนท์

นายประสิทธิ์ ตันติเสรี

นายบดินทร์ ตีรารานูรัตน์

นายนิพันธ์ ช่วยสกุล

นายเสรี เพศประเสริฐ